

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Borgia Κπὸς Codex graecus XV Upsaliensis. Akademische Abhandlung. Uppsala. 1908. Almqvist und Wiksells Buchdruckerei.-A-9. Εἰς 8ον σελ. 62.

Ἡ ἐξαίρετος αὕτη ἀκαδημαϊκὴ διατριβὴ ἔχει θέμα ἓνα τῶν ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ βιβλιοθήκῃ τῆς σουηδικῆς Οὐψάλῃς ἐξήκοντα καὶ ἑξ κώδικων, οὓς εὐρίσκομεν περιγεγραμμένους παρὰ *Graux-Martin* Notices sommaires des manuscrits de Suède (ἐν τοῖς Archives des missions scientifiques et littéraires Σειρᾶς Γ' Τόμ. ΙΕ' καὶ ἐν χωριστῷ τεύχει. Ἐν Παρισίοις. 1889). Εἶνε δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Κπὸς διὰ μακρῶν περιγραφόμενος κώδιξ ὁ ὑπ' ἀρ. 15 (4), ἀνήκων εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Björnsthäl κατὰ τὸν δέκατον ὄγδον δωρηθέντας. Συναπαρτίζουσι δὲ τὸν κώδικα τέσσερα χωριστὰ ἀρχῆθεν μέρη ἐκ διαφόρου χάρτου, ὧν τὸ μὲν πρῶτον περιέχει τῆς εὐριπιδείου Ἑκάβης τοὺς στίχους 1-171, τὸ δὲ δεύτερον τῆς Ἑκάβης τοὺς στίχους 28 μέχρι τοῦ τέλους, τὸν Ὀρέστην καὶ τὰς Φοινίστας τοῦ Εὐριπίδου, τὸ τρίτον, ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου συνιτάμενον φύλλου, μικρὸν ἀπόσπασμα φιλοσόφου τῶν βυζαντιακῶν χρόνων καὶ τὸ τέταρτον μύθους Ἀφθονίου τοῦ Σοφιστοῦ, τὸ ψευδορωκυλίδειον ποίημα, τὰς ἐπιστολάς Θεοφυλάκτου τοῦ Συμοκάττου καὶ βυζαντικὸν ποίημα περὶ τῶν ἄθλων τοῦ Ἡρακλέους.

Δυστυχῶς παρὰ τὸ μακρὸν τῆς ἐρεῦνης δὲν ὀρίζεται ῥητῶς ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἐγράφη ὁ τετραμερὴς οὗτος κώδιξ, ὃν οὐδὲ παρὰ τῇ *Graux-Martin* εὐρίσκομεν προσδιοριζόμενον χρονικῶς. Ὁ κ. Κπὸς ἐξετάζει τὸν κώδικα μετὰ πολλῆς ἐπιστασίας παλαιογραφικῶς τε καὶ φιλολογικῶς. Ἀξία λόγου εἶνε ἡ ἀναγραφὴ τῶν ἐξῆς ἐν τοῖς δώδεκα πρώτοις φύλλοις ἀπαντωμένων κρυπτογραφικῶν σημείων ἀπὸ τοῦ β μέχρι καὶ τοῦ μ. Εἶνε δὲ ταῦτα τὰ ἐξῆς ÷=β, 7=γ, δ, 3=e, 7=ζ, =η, :|=κ, λ=λ, |||=μ. Τὰ δ' ἀντίστοιχα τῶν γραμμάτων α, η, θ καὶ ι λείπουν. Τὴν ἀπόπειραν τοῦ συγγραφέως περὶ ὀρισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς γραφῆς τοῦ κώδικος σὺν τοῖς ἄλλοις ἐκ τοῦ τεκμηρίου τοῦ σχήματος τοῦ κώδικος κατὰ τὰ παρὰ τῇ *Schubart* (Das Buch bei den Griechen und Römern σ. 119 κ. ἐ.) θεωρῶ ὅλως παρέλκουσαν τοῦ λόγου ὄντος περὶ τῶν βυζαντιακῶν χρόνων

Ἄξιόλογος δ' εἶνε ἡ μακρὰ ἐξέτασις (σ. 7—9) περὶ τῆς προελεύσεως τῆς πλαγίας ἀνωθεν γραμμῆς τῆς ἐμφαινούσης τὰ κύρια ὀνόματα, εἰ καὶ δὲν δύναται τις νὰ συμφωνήσῃ καθ' ὅλου πρὸς τὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου πορίσματα τοῦ συγγραφέως.

Ἐπὶ φιλολογικῶν ἔποψιν αἱ ἐν τῷ κώδικι τῆς Οὐφάλης περιλαμβανόμεναι τραγωδίαι τοῦ Εὐριπίδου δὲν παρέχουσι τι τὸ ἄξιον λόγου. Αἱ διάφοροι γραφαὶ αὐτῶν, καθ' ἃ ἀποδεικνύει ἡ ἀντιβολὴ τοῦ κ. Κηὸς, δὲν συντελοῦσιν εἰς βελτίωσιν τοῦ κειμένου, ἀλλ' οὐχ ἤττον ἐξετάζονται ὑπ' αὐτοῦ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας παλαιογραφικῶς τε καὶ γλωσσικῶς.

Ἄλλ' ἄξια ὁμῶς προσοχῆς μετὰξὺ τῶν ἐν τοῖς σχολίοις καὶ ἰδίως ἐν τοῖς βραχέσι γλωσσήμασι γλωσσικῶν φαινομένων εἶνε αἱ ἐγκατεσπαρμέναι δημῶδεις λέξεις, ἃς ἰδίως ἐξετάσεως ἄξιοι ὁ συγγραφεὺς. Ἐξαίρετος δὲ εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Κηὸς διορθωσις τοῦ σχολίου εἰς Ἑκάβης στ. 655 παρειάν· ἤγουν τὸ μέγα, ὅπου εὐφρεστάτα διορθῶναι τὸ μέγα εἰς μάγουλον, λαμβάνων ἐντεῦθεν ἀφορμὴν μακρᾶς ἐξετάσεως τῶν κατὰ ταύτην τὴν λέξιν (σ. 58—59). Ἄλλαι δ' ἀξιοσημεῖωτοι δημῶδεις λέξεις ἐν τούτοις τοῖς σχολίοις εἶνε ἡ ζυμωτικὴ ὡς ἐρμηνεῖα τοῦ σιτοποιῶν (εἰς Ἑκάβης στ. 362), ἣν ἐρμηνεύει ὁ κ. Κηὸς ἐκ τοῦ ζυμώτης (γρ. ζυμωτής), ζωντανή=ζῶσα (εἰς Ἑκάβης στ. 678), παλούκιον=πάσσαλος (εἰς Ἑκάβης στ. 920), πούκλας (ἐκ τοῦ λατ. bucula) ὡς ἐρμηνεῖα τοῦ πόρπη (εἰς Ἑκάβης στ. 1170), κουρεμ(μ)ένος=κεκαρμένος (εἰς Ὀρέστου στ. 458), μαθῆς (εἰς τὸ περὶ τοῦ Ἡρακλέους ποιήμα στ. 31: ὑπηρέτης· ὑπάρχει μαθῆς δοῦλος), βιβύζων=ὕλακτιῶν (αὐτόθι εἰς στ. 190).

Ἰδίως δ' εὐχαριστιῶν ἄξιος εἶνε ὁ κ. Κηὸς ἐπὶ τῇ κριτικῇ ἐκδόσει τοῦ ἀνωτέρου ποιήματος τοῦ ἐπιγραφομένου μὲν «Εἰς οὓς ἀθλους ἦνυσεν Ἡρακλῆς πάλαι», συγκειμένου δ' ἐκ 211 χωλιάρδων. Ἐξετάζων δὲ τοῦ ποιήματος τούτου τὰς πηγὰς ἀποδεικνύει, ὅτι προήλθεν ἐκ τοῦ Ἀπολλοδώρου, ἀλλ' οὐχὶ ἀμέσως, ἐμμέσως δὲ διὰ τῆς βραχείας *Περὶ τῶν δώδεκα ἀθλῶν τοῦ Ἡρακλέους* συγγραφῆς τοῦ Ἰωάννου Πεδικαίμου, γραφείσης τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα. Διὸ ἀντιπαραβάλλει ἐν τῇ ἐκδόσει αὐτοῦ τὰνάλογα χωρία τῆς συγγραφῆς ταύτης.

Franz Steffens Proben aus griechischen Handschriften und Urkunden. 24 Tafeln in Lichtdruck zur ersten Einführung in die griechische Paläographie für Philologen und Historiker. Trier. 1912. Druck und Verlag: Kunst- und Verlagsanstalt Schaar und Dathe. Εξ 4^{ov}.

Τὴν ἀσθητὴν ἀνάγκην προχείρου καὶ εὐδύνου συλλογῆς πανομοιοτύπων παλαιογραφικῶν χάριν διδασκαλίας καὶ ἀσκήσεως τῶν πρωτοπείρων, ἐξ ἧς προήλθον καὶ τὰ Specimina codicum graecorum Vaticanorum τῶν κ. κ. Franchi de' Cavalieri καὶ Ἰωάννου Lietzmann (Ἴδε Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Η' σ. 243 κ. ἐ.) ἐπιβάλλεται παραλλήλως πρὸς τὴν συλλογὴν ἐκείνην νάναπληρώσῃ ἡ ἐνταῦθα νῦν ἀγγελλομένη.

Τῶν δύο συλλογῶν ἡ κυρία διαφορὰ ἐγκεῖται ἐν τούτῳ, ὅτι τὰ μὲν Specimina περιορίζονται εἰς κώδικας ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ, αἱ δὲ Proben τοῦ καθηγητοῦ κ. Steffens ἐξελέχθησαν εὐρύτερον ἐκ διαφόρων βιβλιοθηκῶν. Πρὸς δ' ἐπὶ τούτοις ὁ κ. Steffens σκοπὸν προέθετο νά φανῇ χρήσιμος εἰς τε τοὺς φιλολόγους καὶ εἰς τοὺς ἱστορικούς· διὸ συμπεριέλαβεν οὐ μόνον πανομοιότυπα κωδίκων, ἀλλὰ καὶ ἀπότυπα ἐγγράφων.

Ἄπαντα τὰ πανομοιότυπα τοῦ κ. Steffens εἶνε βραχέως κεχρονισμένα πλὴν τοῦ 1, 3 καὶ 5, ὧν μόνος ὁ αἰὼν ὠρίσθη κατὰ προσέγγισιν καὶ ἐξ ἀναλογίας. Ἄρχονται δὲ τὰ πανομοιότυπα ἀπὸ τοῦ τετάρτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος καὶ λήγουσιν εἰς τὸ ἔτος 1493, εἶνε δὲ ἐν ὄλῳ 25, περιλαμβανόμενα εἰς πίνακας 24. Τούτων ἐξ μὲν εἶνε πανομοιότυπα ἐγγράφων, τῶν ἐτῶν 163 π. Χ. καὶ 145, 346, 545, 1053, 1257 μ. Χ., τὰ δὲ λοιπὰ ἀπότυπα κωδίκων. Ἄξιον δὲ λόγου εἶνε τοῦτο, ὅτι ὁ συλλογεὺς κατώρθωσεν ἐν ταῖς δέκα καὶ ἐννέα τούτοις ἀποτύποις κωδίκων μόνον πέντε νά δώσῃ πανομοιότυπα ἐκκλησιαστικά, δύο Εὐαγγελίων τῶν ἐτῶν 949 καὶ 967, ἐνὸς Ψαλτηρίου τοῦ 967, κώδικος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου τοῦ 1175 καὶ ἑτέρου τοῦ Θεοφυλάκτου τοῦ ἔτους 1257· τὰ δὲ λοιπὰ πάντα εἶνε εἰλημμένα ἐκ κωδίκων κλασικῶν συγγραφέων. Εἶνε δὲ τὰ ἐκκλησιαστικά ταῦτα πανομοιότυπα βεβαίως ἐπαρκῆ, καὶ μόνον ἴσως θὰ ἠύχόμεθα νά ἴδωμεν καὶ τι πανομοιότυπον τοῦ Συνακτικοῦ ἢ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ κώδικος ἢ τινος ἄλλου μεταγενεστέρου μὲν ἐκείνων, ἀλλ' ἀρχαιότερου τοῦ δεκάτου αἰῶνος. Πλουσιωτέραν δ' ὅπωςδῆποτε θὰ ἐπεθυμοῦμεν τὴν συγκομιδὴν ἐγγράφων, ἀφ' οὗ ἡ συλλογὴ προορίζεται οὐ μόνον διὰ φιλο-

λόγους, ἀλλὰ καὶ δι' ἱστορικούς. Αἰσθητὴ εἶνε ἰδίως ἡ ἔλλειψις ἑνὸς ἢ δύο αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλλων.

Ἡ φωτοτυπικὴ ἐκτέλεσις τῶν πινάκων εἶν' ἐπιτυχῆς καὶ τὰ πανομοιότυπα λίαν εὐανάγνωστα, πρακτικωτάτη δὲ εἶνε ἡ ἐν τῷ περιθωρίῳ κατὰ πέντε στίχους ἀριθμησις· ἀλλ' εἰς ταύτην ἔπρεπε ν. ταποκρίνηται ἐν τῷ ἐξηγητικῷ κείμενῳ ἢ ἀνάγνωσις καθ' ἕνα ἕκαστον στίχον, ὡς ὀρθῶς ἔγεινε διὰ μόνους τοὺς πίνακας 1 — 4 καὶ 6, καὶ οὐχὶ κατὰ δεκάδας στίχων, καθ' ἃ ἐν τοῖς λοιποῖς.

Τὸ ἐξηγητικὸν κείμενον περιλαμβάνει βραχείας, ἀλλ' ἐπαρκεῖς εἰδήσεις περὶ τῶν κωδίκων ἑκάστων καὶ περὶ τῆς προελεύσεως τῶν πανομοιοτύπων καὶ ἄλλας τινὰς ἀναγκαίως κριθείσας σημειώσεις ὡς καὶ ἀνάγνωσιν τῶν πανομοιοτύπων. Ἄλλ' αὕτη δὲν εἶνε πάντοτε ἕσον ἔδει ἀκριθῆς. Οὐ μόνον παραλείπεται ἐνίοτε ἡ χρησιμωτάτη μάλιστα διὰ πρωτοπείρους διάκρισις τῶν ἐξ ἀποξέσεως (Rasur) ἢ διαγραφῆς διορθώσεων, ἀλλὰ καὶ δὲν περιλαμβάνεται πάντοτε σύμπαν τὸ ἐν τοῖς πανομοιοτύποις κείμενον, παραλειπομένων ὅτε μὲν ἐπιγραφῶν ἢ παρασελιδίων σημειωμάτων, ὅτε δὲ τῶν ἐν τῇ ὡς σχολίων. Ἐπιμονώτερον δ' ἔπρεπε νὰ ποδοθῆ χάριν τῆς περὶ τὴν ἀκρίθειαν ἀσκήσεως τῶν πρωτοπείρων ἢ στίξις τῶν κωδίκων.

Μετὰ νέαν ἀνάγνωσιν ἀπάντων τῶν ἐκδιδομένων πανομοιοτύπων παρατηροῦμεν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον τὰ ἑξῆς·

Ἢέν. **Σ** στήλη α' στ. 3 ἀντὶ ὑπερογῆρος γρ. ὑπέρογηρος.—στήλη α' στ. 19' ἔπρεπε νὰ σημειωθῆ, ὅτι τὸ ΚΑΤ διαγραφέντος διὰ πλῆγίας γραμμῆς τοῦ Κ καὶ προστεθέντος ἄνω μετὰ τοῦ Α καὶ Τ μικροῦ Ν διορθώθη εἰς ΑΝΤ. Ὁμοίως ἐν στήλῃ β' στ. 7 τὸ ΕΞΕΤΑ-
CMENOC διορθώθη ἄνωθεν εἰς ΕΞΗΤΑCMENOC, ἐν δὲ στ. 28 τὸ ΠΡΟCΔΟΚΙΑC διὰ διαγραφῆς τοῦ ἐν τέλει C καὶ προσθήκης Ν ἄνωθεν διορθώθη εἰς ΠΡΟCΔΟΚΙΑΝ καὶ ἐν στ. 29 καθ' ὅμοιον τρόπον τὸ ΑΥΤΟΝ διορθώθη εἰς ΑΥΤΟΥ.

Ἢέν. **Ϛ** στ. 18 ἀντὶ βηχι παλαιως πάσμασιν γρ. βηχι παλαιω σπάσμασιν.

Ἢέν. **Ϛ** στ. 8 ἐν τῷ ἐντῆιδε ἔπρεπε νὰ δηλωθῆ ὅτι τὸ ι προσετέθη κατόπιν.—στ. 10 ἀντὶ δαί γρ. δαί. Καὶ ἀλλαχού δὲ πολλαχού ἔπρεπεν οἱ τόνοι καὶ τὰ πνεύματα νὰ τεθῶσιν ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει, καὶ περ ὀλίγον ἀπωτέρω μετατεθειμένα κατὰ τὴν παλαιογραφικὴν συνηθειαν τῶν Βυζαντινῶν. Ἴδε ἰδίως τὰ παρατηρούμενα κατωτέρω περὶ τοῦ ἐν τῷ Πίν. 12 ἰδιογράφου.—στ. 20 τὸ βαδίζων εἶνε γεγραμμένον ἐπὶ γραμμάτων διεξεσμένων. Ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ αὐτοῦ Πίνακος

ἐλησμονήθη ἢ ἀναγραφῇ τοῦ ἐν τῇ ᾠᾷ βραχυγραφικοῦ σημειώματος Ὁραῖον.

Πέν. 10. Παρελείφθη ἡ ἀνάλυσις τῶν παρασελιδίων σχολίων καὶ ἡ ἐξήγησις τῶν ἀντιστοιχῶν εἰς αὐτὰ παραπομπῶν.

Πέν. 13 στήλη β' στ. 11 ἀντὶ ουχ γρ. οὐχ.

Πέν. 14. Ἐλησμονήθη ἡ ἀνάλυσις τοῦ παρασελιδίου σχολίου ἐσπεῖα καλεῖ τοὺς ἰχθύας, ἐπειδὴ μᾶλλον ἐσπι ἢ περιπατεῖ.

Πέν. 15 στ. 5 ἀντὶ τοῦ καὶ μετὰ τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ στίχῳ ἀλλὰ γρ. δὲ.—στ. 26 παρελείφθη ἡ ἐπιγραφὴ κείμενον καὶ τὰ ἐν τῇ ᾠᾷ κεφ. α καὶ † ἕτερον.

Πέν. 16 στ. 1 τονιστέον ἰνδικτιῶνος ἀντὶ ἰνδικτίωνος, καθ' ἃ καὶ ἰνδικτιῶνι ἀντὶ ἰνδικτίωνι ἐν στ. 27. Ἴδε καὶ **Πέν. 12** στ. 29.—στ. 3 ἀντὶ μαμφρέδου γρ. μαμφρέδου.—στ. 22 (δὲς) ἀντὶ ποινης γρ. ποινης. Ἐν ταῖς ὑπογραφαῖς ἀντὶ μάρτυρ γρ. μάρτυς. Ἴδε καὶ κατωτέρω ἐν **Πέν. 12** στ. 30 κ. ε.

Πέν. 17 στ. 7 ἀντὶ τὸ παράπαν γρ. τοπαράπαν.

Πέν. 18. Οὔτε αἱ διὰ νεωτέρας χειρὸς κίρραι διάστιχοι ἐρμηνεύονται οὔτε τὰ παρασελίδια σχόλια ἀναλύονται.

Πέν. 21 στ. 9. Ἔδει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἀντὶ τῆς λέξεως ἐχθρὸν ὁ βιβλιογράφος εἶχε γράψῃ τὸ πρῶτον ἐρουθρὸν (;)

Πέν. 22 στ. 14. Ἐπρεπε νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι τῆς λέξεως προσδεχομένων τὸ πρὸς εἶνε γεγραμμένον ἄνωθεν.—στ. 33 ἀντὶ Πιθεύς γρ. Τιθεύς.

Πέν. 23. Παρελείφθη ἡ ἄνω ἐπιγραφὴ Ἐρατώ.—στ. 5 ἀντὶ κοῖον γρ. κοῖον.—στ. 5. Σημειωτέον, ὅτι τὸ δεύτερον α τοῦ ἀπεσιᾶναι εἶνε γεγραμμένον ἐπὶ ἐτέρου γράμματος διεξεσμένου.—στ. 6. Τὸ δεύτερον ο τοῦ γεγονὸς εἶνε διωρθωμένον ἐξ ω.—στ. 18 ἀντὶ κατ' οἷ γρ. καίου. Ἐν τῷ Πίνακι τούτῳ παρελείφθη ἡ ἀνάγνωσις τῶν παρασελιδίων σχολίων.

Πέν. 24 στήλη β' στ. 4-5. Τὸ ὀλιγαρχικῶς εἶνε γεγραμμένον ἐπὶ γραμμάτων διεξεσμένων.—στ. 8. Τὸ ποία διωρθώθη διὰ διαξέσεως τῆς πρότερον γραφείσης περισπωμένης. Παρελείφθησαν τὰ ἄνω ἐν τῇ ᾠᾷ σ^ο, τὸ Βιβλίον σ^ο καὶ τὸ παρασελίδιον σημεῖωμα Γ ρ. πόλιν. Ἡ δ' ἐν τέλει παράλειψις τῆς ἀναγνώσεως τῶν στ. 18-27 πρὸς ἦλθε πιθανῶς ἐξ ἐλλείψεως χώρου.

Πολὺ δὲ πλείονες παραναγνώσεις προῆλθον ἐν τῷ ἐκ τῆς παρὰ τὴν Νεάπολιν μονῆς τῆς Κάβας ἰδιογράφῳ τοῦ **Πέν. 12**, ἀναγνωσθέντος κατὰ τὰς ἐκδόσεις τοῦ *Trincherà* (Syllabus graecarum

membranarum. Ἐν Νεοπόλει 1865 σ. 49 ἀρ. 40) καὶ Codex diplomaticus Cavensis. Τόμ. Ζ' σ. 193 ἀρ. 1175. Ἐν τῷ Πίνακι τούτῳ ἐπικυρωθεῖσα τὰ ἑξῆς:

στ. 4 ἀντὶ παρακατιόντα γρ. παρακατιόντα.—στ. 5 ἀντὶ κάλαβρας γρ. κάλαυρας.—στ. 5 ἀντὶ ἀμεληθόντες γρ. ἀμεληθέντα.—στ. 6 ἀντὶ ἀντιῶν γρ. ἀντιῶν.—στ. 7 ἀντὶ αγία γρ. ἀγία.—στ. 7 ἀντὶ κεχάλασμι-
κός γρ. κεχάλασμένη.—στ. 8 ἀντὶ ἐυλαβεσιάτων γρ. εὐλαβεσιάτων.—
στ. 10 ἀντὶ Ἀνδρέου γρ. ἀνδρέου.—στ. 10 ἀντὶ ἀντιοῦ γρ. ἀντιοῦ.—
στ. 14 τὸ βᾶ^θ ἀναγνωστέον μᾶλλον βᾶθειαν ἀντὶ βαθείαν.—στ. 17
(ἕξις) καὶ στ. 18 τὸ ρυάκ^α ἀναγνωστέον ρυάκην καὶ οὐχὶ ρυάκειν.—
στ. 18 ἀντὶ τύμπαν γρ. τύμπαν.—στ. 21 ἀντὶ κυριοι γρ. κυριοί.—στ.
21 τὸ αυθεντ^ι ἀναγνωστέον αυθεντες καὶ οὐχὶ αυθεντας.—στ. 22
ἀντὶ ἀντιῶ γρ. αὐτιῶ.—στ. 23 τὸ τολμ^α ἀναγνωστέον τολμην (τολ-
μην=τολμᾶν) καὶ οὐχὶ τολμῶμεν.—στ. 26 τὸ σιέργ^α ἀναγνωστέον
σιέργην καὶ οὐχὶ σιέργειν.—στ. 27 ἀντὶ ἐργάφη γρ. ἐργάφη.—στ. 28
ἀντὶ ἀνθρωπιῶν γρ. ἀνθρώπων.—στ. 29 ἡ βραχυγραφία ἀναλυτέα
Ἰνδικτιῶνος καὶ οὐχὶ Ἰνδικτιῶνος.—στ. 30 κ. ε. ἀντὶ μάρτυρ γρ.
μάρτυς.

Τέλος δὲ παρατηρητέον, ὅτι ὀρθῶς μὲν εἶνε ἀνεγνωσμένη ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ ἐγγράφου ἡ λέξις τρωμάρχου, ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε νὰ μεγαλογραφηθῇ, διότι σημαίνει τουρμάρχου καὶ δὲν εἶνε ὄνομα κύριον, ὡς ἐξέλαβεν ὁ Trinchera καὶ κατ' αὐτὸν ὁ κ. Steffens, γράφων ἐν σ. 4 τοῦ κειμένου Lucas Tromarchus.

Τὸ πλῆθος τῶν ἀνωτέρω παραναγνώσεων τοῦ ἐκ Κάδρας ἐγγράφου τὸ ἐξαγόμενον ἐκ τῆς πρὸς τὸν φωτοτυπικὸν πίνακ' ἀντιβολῆς ἀποδεικνύει ὅπόσον ἐπισφαλεῖς πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν αἱ ἐν Ἰταλίᾳ ἐκδόσεις μεσαιωνικῶν ἐλληνικῶν ἐγγράφων.